217

DR. IVAN ŠARIĆ,
nadbiskup i metropolita

Krist Kralj.

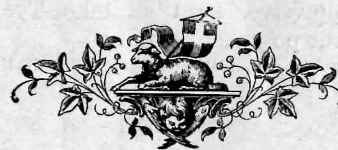
KAPTOL VRHBOSANSKI
KREKOVA 5, SARAJEVO.

20. svezak

Krist Kralj.

Korizmena okružnica svećenicima i vjernicima za 1927.

KAPTOL VRHBOSANSKI
KREKOVA 5, SARAJEVO.

Molitva Kristu Kralju.

O Isuse Kriste! Ja Ti se klanjam kao Kralju svijeta. Sve, što je stvoreno, za Tebe je stvoreno. Raspolaži sa mnom kao sa svojom svojinom! Ja obnavljam svoj krsni zavjet, i odričem se đavla i njegovih raskoši i njegovih djela, i obećajem, da ću živjeti kao dobar kršćanin. Poglavito se obvezujem, da ću svim silama nastojati, te pobijede prava Božja i Njegove Crkve. Božansko Srce Isusovo! Tebi izručujem svoj slabi rad sa nakanom, da sva srca pripoznaju Tvoje sveto Kraljevstvo, i da se tako Tvoje mirotvorno Kraljevstvo utvrdi po svemu svijetu.

(Potpuni oprost uz obične uvjete podijeljen 21. II. 1923.)

Krist Kralj.

† IVAN,

po milosrđu Božjem i po milosti Svete Apostolske Stolice nadbiskup i metropolita vrhbosanski, svima svećenicima vjernicima, koji su u nadbiskupiji vrhbosanskoj, pozdrav i blagoslov u Gospodinu našem Isusu Kristu!

Predraga braćo u Isusu!

Čitav svijet katolički oduševljeno je pozdravio našega Sv. Oca Papu Pija XI., kad je ono svršetkom Svete Godine 1925. onako sjajno i svečano proglasio živu istinu i činjenicu: I s u s K r i s t j e s t K r a l j. Krist je Kralj svemu svijetu, Kralj svima stvorenjima, Kralj svima ljudima. Krist je Kralj u dubinama duše naše, Kralj u kućnom i u javnom životu našem, »Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima«.[1])

Ovaj proglas Svetoga Oca pravi je glas Providnosti Božje u naša danas tako mučna i mračna vremena. Danas, kad se svi toliko tužimo na tolike gorke plodove, kojima posvuda rađa to otpadanje pojedinaca i čitavih naroda od Boga i od Isusa Krista, taj raskol među vjerom i javnim životom. Posvuda je trvenje nesloge i plamen međusobne zavisti. Po-

[1]) Otkr. 19, 16.

svuda su po svijetu zavladale tolike neobuzdane požude i raspasane strasti. Posvuda je neizmjerna pohlepa, slijepo i razuzdano samoljublje, pa razdor i laž i prijevara među ljudima. Posvuda je porušen domaći mir, rasklimana stalna zajednica obitelji, uzdrmani temelji čitavoga društva ljudskog. Vjera, ćudorednost, mir srca i savjesti, dakle ono, što je najsvetije i najdragocjenije, trga se iz srca čovjeku. Mi živimo danas u vremenu, koje više ne zna ni za Božji ni za ljudski ugled. Uprav se nogama gazi svaki ugled. Ruši se svaki poredak, danas ovdje, sutra ondje. Udara se jednako na zakon Božji i ljudski. Onaj buntovni luciferski »Neću služiti« dovikuje se u sav glav i ljudskoj i Božjoj vlasti. I stoga po svemu svijetu i nered i zabuna i bijeda i golotinja i plač i tolika nevolja svaka. »Sa svih strana napale nas goleme nevolje«, vikao je ono makabejski rod[2]); a viče danas tako i sav ljudski rod, koji srlja u propast. Jedna doista crna i žalosna slika. Slika duhovnog rasula. Slika za plač.

Brod je čovječanstva zašao u krive i crne vode, i prijeti mu sigurna propast. Brod čovječanstva mora se svakako opet povratiti u luku, koju je ostavio, da iz nje onda krene pravim smjerom. Natrag mora rod ljudski k svojemu Zakonodavcu, natrag k svojemu Božanskom Kralju, ako neće da ugine u mukama skrajnog očajanja. Kristu Kralju mora se rod ljudski opet podvrći u svoj odanosti i poslušnosti, ako hoće da se spasi, i ako hoće, da zavlada u svijetu dobro i mir, i da opet pracvatu ruže na izrovanom licu čovječanstva, kako to lijepo kaže jedan savremeni pisac.[3]) »Jer temelja drugoga ne može nitko

[2]) 1. Mak. 12, 13. — [3]) Giovanni Papini.

postaviti, osim onoga, koji je postavljen, a taj je Isus Krist.«[4]) »I nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti.«[5])

I Providnost Božja eto pruža čovječanstvu spasonosnu i mironosnu ruku po Namjesniku Kristovu na zemlji. Providnost je Božja bez sumnje ponukala i potakla Namjesnika Kristova na zemlji, da u naše tako uzburkane dane uvede blagdan Krista Kralja, na čijem je božanskom ugledu utemeljen svaki ugled čovječanski. Svaka vlast dolazi od Boga.[6]) I ako se više ne pripoznaje Božja vlast, onda se je raspala i sva ljudska vlast, rasplinula se je kao dim na vjetru. Samo u povratku Kristu Kralju i Njegovim božanskim zakonima, zakonima ljubavi i mira, mogu narodi i pojedinci ljudi da opet nađu svoje spasenje i izbavljenje od pošasti, koja ih je tako zarazila. Mora svijet da sa prorokom Izaijom zavapije: »Gospodin je naš Kralj, On će nas spasiti.«[7])

I nakana, u kojoj je naš Sveti Otac ustanovio blagdan Krista Kralja, bila je samo ta, da se to bolesno društvo ljudsko privede Kristu Kralju i tako se izbavi iz tolikog danas nereda i jada. Ovako Sveti Otac u svojoj divnoj svjetskoj enciklici[8]) od 11. prosinca 1925. govori o samom blagdanu Krista Kralja: »Blagdan Krista Kralja, koji se odsada ima po cijelom svijetu svake godine slaviti na posljednju nedelju mjeseca listopada, puni Nas dobrom nadom, da će se ljudsko društvo u dobar čas žurno povratiti k preljubljenom Spasitelju. I kad mi određujemo, da se Krist ima od svega katoličkog svijeta častiti kao Kralj, onda time hoćemo da izađemo ususret potre-

[4]) 1. Kor. 3, 11. — [5]) Dj. Ap. 4, 12. — [6]) Rim. 13, 1. — [7]) Iz. 33, 22. — [8]) „Quas primas“.

bama današnjeg vremena i da pružimo spasonosan lijek protiv one pošasti, koja je danas zarazila društvo ljudsko... I kad svi vjernici uvide, da se pod barjacima Krista Kralja moraju hrabro i neprestano boriti, onda će planuti vatrom apostolskom i pregnuti za tim, da se otuđene i neuke duše privedu natrag k Bogu, a i sami će sve učiniti, da se prava Božja očuvaju neokrnjena.«

Da to sve bude, da se ispune tako plemenite i svete želje našega Svetoga Oca, da Isus Krist zavlada svijetom, da zavlada i našim razumom i našim srcem i čitavim našim bićem, da zavlada i našim obiteljima i javnim životom i čitavim našim društvom: to sam i ja, predraga braćo u Isusu, odlučio da vam ove godine i Korizme progovorim o Kristu Kralju. I najprije ću vam pokazati temelje, na kojima stoji Kristovo Kraljevstvo. I onda ću vam po svetom Evanđelju ispripovjediti čitav život Isusov, a u tom božanskom životu, pri svakom koraku i događaju, ugledat ćete Krista kao pravoga Božanskoga Kralja. I onda ćemo poslušati očinski glas našega Svetog Oca, i stavit ćemo se kao pravi vojnici i svjedoci pod spasonosni barjak Krista Kralja, i poći ćemo junački za našim Kristom Kraljem, uvijek i svagdje spremni za Njega i živjeti i trpjeti i umrijeti.

Sve su to, braćo, misli, što tako lijepo pristaju i odgovaraju svetoj Korizmi, u kojoj se moramo najviše baviti baš mislima o našem Božanskom Spasitelju. Kad Isusa dobro ugledamo i upoznamo, onda ćemo ga zavoljeti svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom. Onda ćemo sa sv. Ivanom Apostolom zvati k sebi Isusa: »O, dođi, Gospodine Isuse!«[9]) O, dođi i budi Kralj našim dušama, našim obiteljima, čitavom društvu našemu! Pa podignimo, braćo u Isusu, svoje oči i svoja srca k Isusu Kristu, koji je, vidjet ćete, uistinu pravi i vječni naš Kralj! I neka Isusov božanski i kraljevski sjaj upane u duše naše! Pa neka i mi mognemo, opet sa sv. Ivanom Apostolom, govoriti: »I vidjesmo slavu Njegovu, slavu kao Jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine.«[10])

I. Temelji Kristovu Kraljevstvu.

Uči nas naša sveta vjera, da je Isus Krist Kralj svega svijeta i svih vijekova. Njegovu Kraljevstvu nema granica. Pred Isusom Kristom mora da se pokloni svako koljeno, koljeno i onih, koji su na nebu, i onih, koji su na zemlji, i onih, koji su pod zemljom.[11]) Živa i neživa priroda Božja ima da časti Isusa Krista kao svoga svemogućega Kralja. Lijepo nam to izriče sv. Grgur ovako: »N e b o pripoznaje Krista za Kralja, kad šalje svoju zvijezdu, da stane nad jaslicama betlehemskim. I m o r e pripoznaje Krista za Kralja, kad Krist stupa po njemu kao Kralj. I z e m l j a pripoznaje Krista za Kralja, kad se sva trese pred Njegovom smrću. I s u n c e pripoznaje Krista za Kralja, kad pomrča pred Njegovom smrću. I s t i j e n e i k l i s u r e pripoznaju Krista za Kralja, kad pucaju pred Njegovom smrću. I p o d z e m n i s v i j e t pripoznaje Krista za Kralja, kad povraća iz sebe svoje mrtvace.«

Jest, braćo, Krist je doista Kralj svega svijeta, Kralj svih stvorova i svih vijekova. A temelj ovoj

[9]) Otkr. 22, 21. — [10]) Iv. 1, 14. — [11]) Filiplj. 2, 10.

Njegovoj kraljevskoj časti i vlasti jest Njegovo Božanstvo, jest ono čudesno bitno sjedinjenje Njegova čovječanstva sa Božanstvom. Božanska i čovječanska narav sjedinjene su u Kristu u jednu osobu. I On govori o sebi sad ono, što je Božansko, sad ono, što je čovječansko. »Razvalite ovaj hram, i za tri dana opet ću ga podignuti«.[12]) Taj hram jest Njegova čovječanska narav. I sâm Krist svojim Božanstvom, koje je najuže sjedinjeno sa Njegovom čovječanskom naravi u jednu osobu, opet će podignuti taj čovječanski hram svojega tijela.

»Oče, proslavi me slavom, koju imadoh u Tebe, prije nego svijet postade!«[13]) Tako moli Krist za slavu, On čovjek moli, a moli za onu veliku, božansku i vječnu slavu, koju je imao kod Oca p r i j e svih vremena. Velika, vječna, božanska slava ide dakle Njega i sada, kad je došao na ovu zemlju i sjedinio se sa čovječanskom naravi.

Isus Krist jest dakle pravi Bog, i u tom stoji najdublji temelj Njegovom Kraljevskom dostojanstvu i veličanstvu. On je Bog sviju, i zato je Kralj sviju. I zato On govori: »Sve je meni predao Otac moj.«[14]) Sve bez izuzetka. Sve, što opstoji i postoji, jest pod kraljevskim žezlom Boga-Kralja Isusa Krista. Pod Njim, pod Kristom Kraljem svako je stvorenje: i svijetlo i voda i zemlja i rijeke i snijeg i led i drveće i cvijeće i ptice i ribe i životinje poljske i živine šumske, a poglavito čovjek, čiju je narav uzeo Krist na se, pa ju tako oplemenio i posvetio. Ne temelji se dakle kraljevska vlast Kristova na kakvoj sili. »Niti ju je silom oteo, niti ju je od druguda pribavio,« kaže Sv. Otac Pijo XI. u svojoj enciklici

[12]) Iv. 2, 19. — [13]) Iv. 17, 5. — [14]) Luk. 10, 22.

o Kraljevstvu Kristovu. Mnogi su zemaljski vladari, kao, recimo, Neron i Napoleon, došli do vlasti okrutnom silom. Na lješinama tolikih i tolikih podigli su oni svoje prijestolje. Nisu bili kraljevi po svojoj biti i naravi. Drugi su opet došli do kraljevskog dostojanstva po ženidbi ili po kojoj drugoj prigodi. Ni oni nisu kraljevi po svojoj biti i naravi. A Isus Krist jest Kralj po svojoj biti i naravi, jer je On Bog i ujedno čovjek.

A Isus Krist jest blagi i krotki Kralj naš. Kralj Mirotvorni. On se nikada ne razmeće svojom kraljevskom čašću i vlašću. On, u svojoj krotkosti, voli se nazivati »J a n j e t o m B o ž j i m«. On, Sin Božji, nema na sebi ni sjenke od kakve ponositosti. Toliki su bili u svijetu kraljevi i dali su i sve su učinili, da njihovi podanici oćute njihovu kraljevsku moć i silu. A Krist Kralj ostaje uvijek naš ponizni i milostivi Spasitelj, koji je došao na ovaj svijet da služi, a ne da bude posluživan. A ipak je On Kralj svega svijeta, Kralj sviju kraljevstva i država na svijetu. On je to bio prije, On je to i danas, On će to biti u sve vijeke. On je jedini Kralj svega svijeta po svojoj biti i naravi. Drugi jesu kraljevi ove ili one zemlje, i nisu posve sigurni ni za svoje prijestolje ni za svoj život. Krist je vječni Kralj svega svijeta. I zato moraju Njemu da budu podložni svi stvorovi. Svi se moraju Njemu klanjati kao Bogu; svi se moraju pokloniti Njemu i u Njegovoj čovječjoj naravi, svi, i anđeli i ljudi.

»Hvalite Gospodina svi narodi, hvalite Ga svi puci!«[15]) Tako je sveti Pjesnik u Starom Zavjetu zvao

[15]) Ps. 116, 1.

ljude, da hvale Trojedinoga Boga. Tako i pjesnici u Novom Zavjetu mogu zvati sve ljude na zemlji, neka hvale, diče i slave Isusa Krista, Spasitelja svijeta. I jedan Danijel u Novom Zavjetu može zvati i govoriti kao ono Danijel[16]) u Starom Zavjetu. Na hvalu i slavu i blagosivanje Krista Kralja može nas sve zvati ovako:

Blagosivajte Gospodina, o sva djela Gospodnja, hvalite i uzvisujte ga u vijeke! Blagosivajte Gospodina, o anđeli Gospodnji, hvalite i uzvisujte ga u vijeke! Blagosivajte Gospodina, o nebesa, hvalite i uzvisujte ga u vijeke! I sve vode, blagosivajte Gospodina! I sunce i mjesec i sve zvijezde nebeske neka blagosivaju Gospodina! I kiša i rosa, i vatra i žega, i zima i vrućina neka blagosivaju Gospodina i Kralja! I led i snijeg, i dan i noć, i gore i bregovi, i rijeke i izvori neka blagosivaju i hvale Gospodina, Isusa Krista Kralja! I sve, što se zeleni na zemlji, i sve, što se miče u vodi, i sve ptice nebeske, i sve živine zemaljske, i ljudi i svećenici i sluge Gospodnje, i duhovi i duše pravednih neka blagosivaju i hvale Gospodina Našega Isusa Krista, koji je Kralj naš kao druga božanska osoba od vijeka, Kralj naš i kao Bog-Čovjek od svojega zemaljskog rođenja.

Krist je Kralj i u svom zemaljskom rođenju. I zato sve onako sja i blista u siromašnim betlehemskim jaslama. I zato ona nebeska svjetlost u srcu B. D. Marije i u duši sv. Josipa. I zato anđeli nebeski pjevaju, i pastiri se betlehemski onako raduju. I zato onaj daleki put svetih Mudraca sa Istoka. Sve je to za onoga maloga i svetoga Kralja Novo-

[16]) Dan. 3, 57. sl.

rođenoga, za Isusa Krista, Otkupitelja svijeta. I jer je Isus Krist Kralj, zato ona vjernost i odanost Apostolâ prema Njemu. Jer je Isus Kralj, zato i danas još tolika vjernost svega pravovjernog svijeta prema Njemu. O dođite, braćo, i poklonimo se Kralju, kojemu sve živi! Tako se je zvalo i pjevalo u svoj prošlosti; tako se pjeva i odziva i u sadašnjosti; tako će ostati i u budućnosti. Tako ima da bude i da se slavi osobito sada svake godine, kad svetkujemo blagdan Krista Kralja, što nam ga je ustanovio naš slavno vladajući Sveti Otac Papa Pijo XI., kojemu za to naša hvala do neba.

Ali Krist Kralj nije samo kralj po svome rođenju. Njegova se kraljevska prava ne temelje samo na Njegovu izlasku iz krila Presvetoga Trojstva i na Njegovu rođenju iz kraljevskoga koljena Davidova, već je Krist Kralj i stekao ovu kraljevsku čast i vlast svojom vlastitom zaslugom, svojim djelom Otkupljenja. Ovako govori Sveti Otac Pijo XI.: »Može li nam koja misao biti ugodnija i slađa, negoli kad pomislimo, da nam Krist zapovijeda ne samo po prirođenom pravu, nego i po stečenom pravu, naime kao naš Otkupitelj? O kad bi svi zaboravni ljudi uvijek imali na pameti, koliko smo stajali svoga Spasitelja! Evo šta u tom smislu kaže Sv. Pismo: Niste otkupljeni raspadljivim srebrom i zlatom, nego dragocjenom krvlju Krista kao nedužna i neokaljana Jaganjca.[17]) Za veliku cijenu otkupio nas je Krist od sotone i grijeha.[18]) I zato Krist ima pravo na ljude, na njihovo tijelo i na njihovu dušu. A tko ima takovo pravo, taj je vladar i kralj. D u š e je ljudske Krist izbavio

[17]) 1. Petr. 1, 18. 19. — [18]) 1. Kor. 6, 20.

od grijeha. On ih je uresio dragim kamenom svoje božanske milosti. On ih je opet učinio baštinicima Kraljevstva nebeskoga. I zato je Krist dušama ljudskim Kralj. I tjelesa ljudska uskrisit će Krist na posljednji dan, na Sudnji Dan, jer je i u njih stavio sjeme besmrtnosti. On je svojim uskrsnućem zaslužio i naše uskrsnuće. I zato ćemo mi, veli sv. Pavao, uskrsnuti s Kristom i s Njim se proslaviti.[19])

I Krist Kralj ispunio je i ispunja uvijek časno svoju kraljevsku čast i vlast. On je uvijek pun oduševljenja, pun rada i žrtvovanja za svoj puk. Naš Kralj Isus Krist ne straši se nikada nikakve muke i nikakve žrtve za svoje vjernike. Na usta proroka Izaije ovako Krist govori o sebi: »Duh je Gospodnji na meni, jer me je Gospodin pomazao, da propovijedam krotkima; poslao me je, da iscjeljujem ranjene u srcu, da navješćujem zarobljenima otkupljenje, i sužnjima, da će im se otvoriti tamnica; da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega; da utješim sve žalosne, da dadnem žalosnima u Sionu krunu mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, svečano odijelo mjesto duha tužnoga.[20]) Naš Krist Kralj sve je to do u tančine ispunio. On u sv. Evanđelju ovako veli o sebi: »Sin Čovječji nije došao, da njemu služe, nego da on služi i da život svoj dadne u otkup za mnoge.«[21]) Sve je to učinio naš Spasitelj. On se je odrekao svih radosti i ugodnosti ovoga života. Samo rad, samo molitva, samo žrtva, to je bio Njegov život. Krist je Kralj žrtve. Žrtva do smrti, to je bila Njegova lozinka. Ovako stoji o Njemu napisano u Sv. Pismu: »Crv je, a ne čovjek; podsmijeh ljudima i poruga na-

[19]) Rim. 8, 17. — [20]) Iz. 61, 1.—3. — [21]) Mat. 20, 28.

rodu . . . Sasušena kao crijep snaga Njegova, i jezik Njegov prionuo za grlo . . . Probodoše ruke Njegove i noge Njegove, i sve kosti Njegove izbrojiše.«[22]) »Prezren je bio i odbačen između ljudi. Kao jedan, od koga svak zaklanja lice . . . Mučen je bio i zlostavljen, ali nije otvorio usta svojih. Kao janje na zaklanje bio je vođen, i kao ovca nijema pred onim, koji je striže, nije otvorio usta svojih.«[23])

Takva je bila ljubav i žrtva u našega Krista Kralja. To je bila prava kraljevska ljubav prema svome puku, ljubav bez kraja i granica. Nisu se mogli ljudi svojom snagom da uzdignu do djetinjstva Božjega, pa zato je došao na svijet Spasitelj naš, da u svojoj kraljevskoj i otkupiteljskoj ljubavi pomogne ljudima. »Mogli su se ljudi prodati,« kaže sv. Augustin, »ali se nisu mogli sami otkupiti.« Otkupio ih je Isus Krist. On ih je s Bogom izmirio. On, vječni Sin Božji, stupio je među Boga i ljude, i kao Bog-Čovjek dao je Bogu dostojnu i savršenu zadovoljštinu za ljude. Ali svojom smrću Krist je stekao i sebi neizmjernu zaslugu i vanjsku slavu. On sam kaže o svojoj muci i smrti: »Zar nije trebalo da to sve Krist pretrpi i tako uđe u slavu svoju?«[24]) Krist je svojom pregorkom mukom i smrću stekao sebi svoju vanjsku slavu i uzvišenost; stekao je sebi svoje slavno uskrsnuće i svoje u nebo uzašašće; stekao je sebi svoje prijestolje ob desnu Boga Oca; stekao je sebi svoju sudačku vlast nad živima i mrtvima; stekao je i zaslužio je tako sebi i kraljevsko dostojanstvo nad svim svijetom i nad svakim stvorom u svijetu. U tom smislu sv. Pavao Apostol lijepo govori ovako: »Bog, Otac

[22]) Ps. 21. — [23]) Iz. 53. — [24]) Luk. 24, 26.

slave, uskrisio je Krista od mrtvih i posadio ga ob desnu svoju na nebesima, nad svako poglavarstvo i vlast, i silu i gospodstvo, i nad svako ime, što se nazivlje ne samo na ovome svijetu, nego i u budućemu. Sve je podložio pod noge Njegove, i Njega je dao za najsjajniju glavu Crkvi, koja je tijelo Njegovo, punina Onoga, koji sve ispunjava u svemu.«[25])

Tako je Krist i po svojim zaslugama Kralj svijeta, Kralj živih i neživih stvorova. A to nas sve mora da napuni zahvalnošću i vjernošću prema našemu Božanskom Kristu Kralju. On je ono rekao: »Kad budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi.«[26]) I naš je Krist Kralj eno podignut od zemlje na križ. I mi ćemo, braćo, po svetom Križu uspeti se do Njegova božanskog i kraljevskog Srca. I mi ćemo sa pouzdanjem pristupiti k tomu Prijestolju milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost, kad nam ustreba pomoć.[27]) I u tom Presvetom Srcu Krista Kralja mi ćemo slabi i umorni otpočinuti. I nitko nas neće nikada otkinuti od toga Prijestolja i Srca. I sa sv. Petrom mi ćemo vapiti Isusu: »Gospodine, komu ćemo ići? Ti imaš riječi života vječnoga.«[28]) Mi vjerujemo i znademo, da si Ti Svetac Božji i Kralj naš. I mi ćemo svoj život dovršiti uz Križ Isusov i na premilostivom Srcu svojega Krista Kralja. I mi se jedino u Njega uzdamo i sa svetom Crkvom vapijemo Njemu: »Ti jedini Gospodin, Ti jedini Najviši, Isuse Kriste! Ti Kralj slave, Kriste! Ti Pobjeditelju, Kralju, Kralju vijekova, Kralju zemlje, Kralju nebesa, Isuse Kriste, smiluj nam se!«

---

[25]) Ef. 1. 20.—23. — [26]) Iv. 12. 32. — [27]) Hebr. 4, 16. — [28]) Iv. 6, 68.

II. Život Krista — život Kralja.

Dobro se kaže: Koga se ne poznaje, onoga se ne može ni ljubiti. I ako današnji svijet malo ljubi Isusa Krista, to je sigurno zato, jer ga malo poznaje. Nema ljubavi k Isusu, jer nema poznavanja Isusa. A mi, braćo u Isusu, hoćemo da svim srcem i svom dušom ljubimo Isusa Krista, svojega Božanskoga Kralja. I zato hoćemo da ga što bolje upoznamo. A najbolje ćemo ga upoznati, ako promotrimo čitav život Njegov. I najljepše korizmeno promatranje jest baš promatranje života Isusova. Pa stoga uđimo sada u život Isusov! I vidjet ćemo, da je život Isusov najsvetiji, najponizniji i najuzvišeniji život, život veličanstven, život božanski i kraljevski, život Krista Kralja. U tom životu ugledat ćemo odmah Krista kao Kraljevsko Dijete, kojemu se dolaze pokloniti i anđeli i ljudi. I gledat ćemo ga, kako se kao pravi Kralj pokazuje svijetu, i kako kao Kralj propovijeda svijetu Kraljevstvo Božje. I vidjet ćemo ga, kako osniva svoje Kraljevstvo na zemlji, svoju svetu Crkvu. I vidjet ćemo ga, kako kao Kralj ulazi slavno u kraljevski Jeruzalem, i kako kao Kralj uzilazi na svoje uzvišeno prijestolje. I vidjet ćemo ga napokon u svoj Njegovoj kraljevskoj vlasti, koja mu je dana na nebu i na zemlji.

1. Kraljevsko Dijete.

Djedovi Isusovi bili su koljena Davidova, koljena kraljevskoga. Marija, mati Isusova, bila je kraljevskoga koljena Davidova. I sveti Josip, poočim Isusov, bio je također od loze velikoga kralja Davida. Doduše, kuća Davidova bila je osiromašila i nije više imala vlasti u ruci. Ali je ta kuća ipak imala veliko obećanje Me-

sijsko, obećanje, da će iz nje izaći Mesija, to jest Krist. I vjernici Židovi čekali su jednako na Krista Kralja iz kuće Davidove.

Život Isusov počinje navještenjem Njegova začeća i rođenja. Marija, zaručnica Josipova, bila je jednoga lijepog dana u svojoj tihoj sobici u gradu Nazaretu. Tad najedamput ukaza joj se Anđeo Gabrijel, poslan od Boga Oca. I Anđeo Gabrijel pozdravi Mariju i navijesti joj: »Evo začet ćeš i rodit ćeš Sina, i nadjeni mu ime Isus! On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega, i dat će mu Gospodin Bog prijestolje Davida, oca Njegova, i kraljevat će u domu Jakovljevu uvijeke, i Kraljevstvu Njegovu neće biti kraja.«[29])

Tako je bio Krist proglašen Kraljem odmah, čim je postao čovjekom.

I onda u onoj svetoj božićnoj noći, kad se je Isus rodio u betlehemskoj štalici, zapjevali su anđeli nebeski nad štalicom, i jedan je anđeo Gospodnji navijestio pastirima na poljani betlehemskoj ovu radosnu vijest: »Javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu; jer vam se danas rodi Spasitelj, koji je Krist Gospodin.«[30])

I onda su stigli u Jeruzalem Mudraci sa Istoka, Mudraci Duhom Svetim rasvijetljeni. Došli su oni sa kraljevskim darovima, da se poklone novorođenomu Kristu Kralju. I pitaju oni po Jeruzalemu: »Gdje je Kralj židovski, što se je rodio, jer vidjesmo Njegovu zvijezdu na Istoku i dođosmo da Mu se poklonimo.«[31]) A tada je vla-

[29]) Luk. 1, 31.—33. — [30]) Luk. 2, 10.—11. — [31]) Mat. 2, 2.

dao u Jeruzalemu Irud kralj. I on se uplaši, i sav Jeruzalem uplaši se s njim. Vijest o novorođenom Kristu Kralju djelovala je na sve kao kakva bomba. Svi su se uzbunili, kad im se je tako navijestio dolazak velikoga Mesije. Irud kralj dobro je znao za obećanje Mesijsko i za ufanje židovsko. I prepade se sad za svoje kraljevsko prijestolje. I poče odmah smišljati, kako da pogubi toga svoga suparnika.

Mudraci sa Istoka saznali su napokon u Jeruzalemu, da se Krist ima roditi u gradu Betlehemu, u Judeji, jer je prorok ovako napisao: »I ti Betleheme, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među kneževskim gradovima Judinim, jer će iz tebe izići Knez, koji će vladati nad narodom mojim Izraelom.«[32]) I sveti Mudraci otišli su u grad Betlehem i našli su Dijete Isusa s materom Njegovom, i pali su ničice i poklonili Mu se; i otvorili su blago svoje i izvadili Mu darove svoje: zlato, tamjan i dragocjenu pomast smirnu.

I kad su onda sveti Mudraci otišli, javi se Anđeo Gospodnji Josipu u snu, i reče mu: »Ustani i uzmi Dijete i mater Njegovu, pa bježi u Egipat i budi ondje, dok ti ne kažem, jer će Irud tražiti Dijete, da ga pogubi.«[33])

Tako je sad moralo to Kraljevsko Dijete Isus poradi svoga Kraljevstva poći u progonstvo i bježati u daleku zemlju Egipat.

Zar nam, braćo, sve ovo, što smo eto čuli iz Sv. Pisma o Kraljevskom Djetetu Isusu, ne pokazuje i ne dokazuje uprav bjelodano, da je naš Gospodin Krist uistinu Krist Kralj, kojemu se eto klanjaju i anđeli i ljudi?

[32]) Mat. 2, 6. — [33]) Mat. 2, 13.

2. Krist propovijeda svoje Kraljevstvo.

Prošle su godine Isusova progonstva u Egiptu. I prošlo je vrijeme Isusova skromnog života u gradu Nazaretu. Isus sad ide u svijet, da propovijeda svoje Kraljevstvo nebesko.

A prije toga Njegov je preteča sv. Ivan Krstitelj navijestio svijetu ovo: »Ljudi, pokoru činite, jer se približi Kraljevstvo nebesko! Pripravite put Gospodnji, poravnite staze Njegove! Za mnom dolazi jači od mene, pred kim ja nisam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obući Njegovoj.«[34]) I ova je propovijed Ivana Krstitelja učinila veliko uzbuđenje među narodom. I narod je jedva čekao da ugleda svoga Mesiju, svoga Krista Kralja.

I dolazi Isus. Dolazi Isus i prolazi zemljom Judejom čineći dobro i liječeći sve, koje je bio nadvladao đavao.[35])

Nebesa se nad Njim otvaraju, i Duh Sveti silazi na Njega kao golub, i glas progovara s nebesa: »Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji.«[36])

I onda odlazi Isus u pustinju, da se postom i molitvom pripravi za svoje zvanje, za propovijedanje svojega Kraljevstva. I tada pristupi k Njemu sotona, i pokaza mu sva kraljevstva zemaljska i slavu njihovu, i reče Isusu: »Sve ovo dat ću tebi, ako padneš ničice, te mi se pokloniš.« A Isus mu odgovori: »Odlazi, sotono, jer je pisano: Gospodinu Bogu svomu klanjaj se i Njemu jedinome služi!« I đavao ostavi Isusa, i anđeli pristupiše Isusu, te su Mu služili.[37]) Tako je Isus

[34]) Mat. 3, 2.; Mark. 1, 7. — [35]) Dj. Ap. 10, 38. — [36]) Mat. 3, 16.—17. — [37]) Mat. 4, 8.—11.

u prvom sukobu sa sotonom sjajno nadvladao sotonu, koji je kao knez tmine dosada vladao u svijetu.

I onda je Isus javno izišao pred svijet kao »Rab Ješu Nosraja«, to jest kao Učitelj Isus iz Nazareta. Tako je Isusa odmah nazvao svijet u domaćem hebrejskom jeziku. I kad je onda Isus izabirao sebi učenike, pristupi k Njemu i Natanael, koji je bio iz Kane Galilejske, i reče Isusu u sav glas: »Rabbi, to jest Učitelju, Ti si Sin Božji, Ti si Kralj Izraelski!«[38])

I onda je Isus svojim prvim čudom na svadbi u Kani Galilejskoj pokazao svoju božansku moć i slavu. I Njegovi su učenici još više vjerovali u Njega.

I onda je Isus počeo propovijedati svijetu o svome Kraljevstvu. On propovijeda i govori ovako: »Činite, ljudi, pokoru, jer se približi Kraljevstvo nebesko!«[39])

I propovijeda Isus narodu na gori o blaženstvima Kraljevstva Božjega. On izdaje svoje kraljevske božanske zakone. On u divnim pričama i prilikama prikazuje svoje divno Kraljevstvo nebesko.[40]) Kraljevstvo je nebesko, govori Isus, kao čovjek, koji posija dobro sjeme na njivi svojoj. I Kraljevstvo je nebesko kao mreža, što se baca u more, i hvata ribu svakojaku. I Kraljevstvo je nebesko kao blago sakriveno u polju. I Kraljevstvo je nebesko kao trgovac, koji traži dobre bisere. I Kraljevstvo je nebesko, govori dalje Isus, kao kralj zemaljski, koji načini svadbu sinu svomu. I Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušično, što ga uzme čovjek i posije na njivi svojoj. I zrno uzraste i bude veliko drvo, i ptice nebeske do-

[38]) Iv. 1, 49. — [39]) Mat. 4, 17. — [40]) Mat. 13, 24. sl.

laze i gnijezde se na granama njegovim. I dalje govori Isus: Kraljevstvo je Božje kao kvas, što ga uzme žena i pomiješa u tri mjere brašna, dok sve neukisne. I kad su onda jedamput upitali farizeji Isusa: »Kad će doći Kraljevstvo Božje?« odgovori im Isus: »Kraljevstvo Božje neće doći u vanjskom sjaju, niti će se kazati: evo ga ovdje ili eno ga ondje; jer eto, Kraljevstvo je Božje među vama.«[41]) I drugiput rekao je Isus velikomu mnoštvu naroda ovu veliku riječ o Kraljevstvu Božjem: »Zakon i proroci bili su do Ivana; a od dana Ivana Krstitelja navješćuje se Kraljevstvo nebesko. Tko ima uši da čuje, neka čuje!«[42])

I bila je najčešća propovijed Isusova propovijed o Kraljevstvu Božjem. I sebe je Isus uvijek nazivao Kraljem, koji je primio svu vlast nad Kraljevstvom Božjim. »Ja sam,« govori Isus, »dobri pastir i poznajem svoje . . . i druge ovce imam, koje nisu iz ovoga ovčinjaka, i one mi valja dovesti, i čut će glas moj; i bit će jedno stado i jedan pastir . . . Ovce moje slušaju glas moj; i ja poznajem njih, i one idu za mnom. I ja im dajem život vječni, i nikada neće propasti, i nitko ih neće oteti iz moje ruke.«[43]) I ovo je rekao Isus učenicima na svojoj posljednjoj večeri: »Vi zovete mene Učiteljem i Gospodinom, i pravo velite, jer i jesam.«[44])

I kad je Isus bio blizu Jeruzalema, i kad su Židovi mislili, da će se sad odmah pojaviti Kraljevstvo Božje, onda im je Isus kazao ovu priču: Neki čovjek ugledna roda ode u daleku zemlju, da primi kraljevsku čast i da se onda vrati. Desetorici svojih

[41]) Luk. 17, 20.—21. — [42]) Mat. 11, 12.—13. — [43]) Iv. 10, 14. 16. 27. — [44]) Iv. 13, 13.

sluga razdijeli deset mina, da trguju s njima. A njegovi sugrađani mrzili su na njega, i poslaše za njim poslanike sa izjavom: »N e ć e m o, d a o v a j k r a l j u j e n a d n a m a!« Ali iza malo vremena vrati se čovjek natrag sa kraljevskom čašću. I on dozva sluge, kojima je bio dao novac, da vidi, koliko je koji prigospodario. I prema dobitku razdijeli im vlast nad gradovima. Napokon dade dovesti i one svoje neprijatelje rekavši: »One moje neprijatelje, koji ne htjedoše, da ja kraljujem nad njima, dovedite ovamo, i ubijte ih preda mnom!«[45])

I drugim je pričama i prilikama učio Isus, da je On Kralj Kraljevstva Božjega. A najjasnije istaknuo je to Isus onda, kad je pod kraj svojega javnog života opisao opći Sudnji Dan. Ovako je tada govorio Isus: »Kad dođe Sin Čovječji u slavi svojoj i svi anđeli s Njim, onda će sjesti n a p r i j e s t o l j e s l a v e s v o j e. I sabrat će se pred Njim svi narodi, i razlučit će ih jedne od drugih, kao pastir što razlučuje ovce od jaraca . . . I tada će reći K r a l j onima, što će Mu biti s desne strane: Hodite, blagoslovljeni Oca moga, i naslijedite K r a l j e v s t v o, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta . . . A onima, koji će biti s lijeve strane, reći će: Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim!«[46])

Braćo! Isus je onaj Sin Čovječji, koji će jedamput doći u slavi svojoj i sa anđelima svojim. I taj Sin Čovječji sa prijestolja slave svoje sudit će kao slavodobitni Kralj svima narodima na Sudnji Dan.

[45]) Luk. 19, 11.—27. — [46]) Mat. 25, 31. sl.

3. Krist osniva svoje Kraljevstvo.

Kako smo vidjeli, Isus je Krist svakom prilikom propovijedao svijetu o svome Kraljevstvu, koje naziva sad Kraljevstvom nebeskim, sad Kraljevstvom Božjim. I što je Isus propovijedao, to je i proizveo. Tri godine dana putuje On Galilejom, Judejom i Samarijom i osniva Kraljevstvo Božje. Isus tjera iz svijeta sotonu, koji se je bio dokopao vlasti u svijetu. Isus izgoni iz ljudi nečiste duhove. I tako je pokazao svoju vrhovnu vlast nad nečistim duhovima.

Isus Krist pokazao je svoju kraljevsku vrhovnu vlast i nad nerazumnim stvorenjima. On iscjeljuje svakojake bolesti. On uskrisuje mrtve. On umnožava hljebove. On zapovijeda moru, buri i vjetrovima. I sav svijet čudi se i snebiva se toj svemogućnosti Isusovoj i pita se u čudu: »Tko je taj, da mu se pokoravaju vjetar i more?«[47])

I svijet se iz dana u dan sve više uvjeravao, da je Isus onaj obećani Kralj. Govorili su ljudi ovako: »Ovo je zaista Prorok, koji ima doći na svijet.«[48]) I jednoga dana htjeli su Isusa učiniti kraljem. »A kad Isus doznade,« kaže sveto Evanđelje, »da će doći da ga uhvate i učine kraljem, ode On opet sâm u goru.«[49]) Isus nije htio zemaljskoga gospodstva i kraljevstva. Njegovo je Kraljevstvo nebesko, duhovno. I za ovo svoje Kraljevstvo okupljao je On oko sebe pomoćne čete, ali ne čete sa kopljima i mačevima, nego čete sa duhovnim oružjem, što im ga je davao. On je okupljao oko sebe izabrane učenike, koji će kao Apostoli Njegovi zaputiti u svijet, da svojim propovijedanjem rasprostiru i šire Kraljevstvo Božje na zemlji. I za

[47]) Mark. 4, 41. — [48]) Iv. 6, 14. — [49]) Iv. 6, 15.

tu njihovu službu Isus ih je opremio svakom svojom kraljevskom vlašću i povlasticom. On im je dao vlast nad nečistim duhovima. On im je rekao: »Štogod svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i štogod razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.«[50]) On je Petra proglasio Stijenom, na kojoj će sagraditi svoju Crkvu. Rekao mu je: »Ti si Petar, to jest Stijena, i na toj Stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata je paklena neće nadvladati.«[51]) I onda je Isus dao Petru ključeve Kraljevstva nebeskoga. I svima je Apostolima za njihovo apostolsko djelovanje odredio Isus prijestolje u svome Kraljevstvu. Rekao im je ovo: »I ja određujem vama Kraljevstvo, kako je Otac moj meni odredio . . . da sjedite na prijestoljima i sudite dvanaest plemena Izraelovih.«[52])

Tako je Isus Krist osnovao na zemlji Kraljevstvo Božje, to jest svoju svetu Katoličku Crkvu, koju je eto opremio potpunom neovisnošću u duhovnom području.

4. Krist kao Kralj ulazi u Jeruzalem i uzilazi na svoje prijestolje.

Isusovo javno djelovanje izazvalo je po svoj Judeji i Galileji silan pokret. I mnogi su vjerovali u Njega i pošli su za Njim. A mnogi su i ustali protiv Njega. Osobito farizeji i književnici židovski bili su mu zavidni, i progonili su ga zlobno i lukavo, i narod su svakojakim lažima pobunjivali proti Njemu.

Jednoga dana učini Isus opet jedno veliko čudo: uskrisi Lazara od mrtvih. I neki od Židova otidoše k

[50]) Mat. 18, 18. — [51]) Mat. 16, 18. — [52]) Luk. 22, 30.

farizejima i kazaše im, što je učinio Isus. Tada sazvaše glavari svećenički i farizeji skupštinu, pa su na skupštini među sobom ovako govorili: »Što da činimo? Ovaj čovjek čini mnoga čudesa. Ako ga tako ostavimo, svi će vjerovati u njega, i doći će Rimljani, i otet će nam zemlju i narod.« A jedan od njih po imenu Kajfa, koji je bio one godine veliki svećenik, reče im: Vi ne znate ništa, i ne mislite, da je bolje za nas, da jedan čovjek umre za narod, negoli da sav narod propadne. A ovo Kajfa ne reče, kaže sv. Evanđelje, sâm od sebe, nego, jer je bio veliki svećenik one godine, proreče, da Isusu valja umrijeti za narod, i ne samo za narod, nego da djecu Božju, koja su bila razasuta, sabere u jedno. Od toga dakle dana dogovoriše se glavari svećenički i farizeji, da ubiju Isusa.[53])

Ali je Isus prije toga imao da kao veliki Kralj uniđe svečano u grad Jeruzalem, u »grad velikoga Kralja«.

Isus dakle dođe šest dana prije blagdana Pashe u Betaniju, gdje je prebivao Lazar, što je bio umro, i koga je Isus oživio od mrtvih. I ovdje Isusu zgotoviše večeru. Tada Marija, sestra Lazarova i vjerna učenica Isusova, uze litru prave nardove dragocjene pomasti, i pomaza noge Isusu. Ovo je pomazanje bilo za pogreb Isusov, veli sv. Evanđelje.

I onda Isus zaputi u Jeruzalem. I veoma veliko mnoštvo naroda, što je bilo došlo u Jeruzalem na blagdan Pashu, čuvši da Isus dolazi u Jeruzalem, uzeše grane od palama, i izidoše mu ususret, i prostirali su svoje haljine po putu, i vikali su Isusu iza

---

[53]) Iv. 11, 45.—53.

glasa: »Hosana! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, Kralj Izraelski!«[54]) Evanđelist Matej primjećuje na ovo, da se je tako ispunilo ono, što je rekao prorok Zakarija o Kristu.[55]) A prorok Zakarija rekao je o Kristu ovo: »Kažite kćeri Sionskoj: Evo, Kralj tvoj dolazi k tebi krotak . . .«[56])

Onda je Isus u Jeruzalemu ušao u hram Božji, i pristupili su k Njemu slijepi i hromi, i On ih je ozdravio. I djeca su vikala Isusu u hramu: »Hosana Sinu Davidovu!«[57])

Tako je Isus Krist, Mesija i obećani Kralj, svečano i sjajno unišao u svoj grad i hram. Kraljeve primaju i dočekuju sa čašću i radošću. I Krist Kralj bio je primljen i dočekan u Jeruzalemu sa najvećom čašću i radošću.

A istoga još tjedna bio je i uzlazak Isusov na prijestolje. Na prijestolje posve drukčije, nego što je u običnih kraljeva zemaljskih. Uzišao je Isus na prijestolje uzvišeno i veličanstveno, s kojega je privukao k sebi ne samo oči cijeloga svijeta, nego i srca i duše milijuna i milijuna ljudi. Sa ovoga prijestolja pokazao je Isus svemu svijetu svoje kopljem probodeno i otvoreno Srce, koje je ljubilo svijet kao nijedno drugo srce nikada. O toj svojoj božanskoj ljubavi govori sâm Isus ovako: »Od ove ljubavi nitko veće nema, da tko položi život svoj za svoje prijatelje.«[58]) Sa božanstvenog prijestolja svetoga Križa prikazao se je svijetu Krist Kralj kao veliki Kralj srdaca. I mi ćemo sad promotriti put i uzlazak Isusov na to Njegovo kraljevsko prijestolje na Golgoti.

---

[54]) Iv. 12. — [55]) Zak. 9, 9. — [56]) Mat. 21, 4.—5. — [57]) Mat. 21, 12. 14. 15. — [58]) Iv. 15, 13.

Razjareni su bili farizeji, kad su gledali onaj sjajni doček i radosni Hosana Isusu u Jeruzalemu. Pa su govorili među se: »Vidite, da ništa ne opravljamo. Eto sav svijet ode za njim!«[59])

Isus je u hramu jeruzalemskom govorio o pšeničnom zrnu. Govorio je ovako: »Došao je čas, da se proslavi Sin Čovječji. Zaista, zaista vam kažem: ako pšenično zrno padnuvši na zemlju ne istrune, ostaje samo; ako li istrune, donosi obilat rod.« I onda je Isus zavapio svome Ocu nebeskom: »Oče, proslavi ime svoje!« I tada je došao glas s neba: »I proslavio sam ga, i opet ću ga proslaviti.« A Isus reče narodu: »Sad je sud ovome svijetu; sad će knez ovoga svijeta biti bačen napolje. A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.« A ovo je govorio Isus, kaže sv. Evanđelje, da pokaže, kakvom će smrću umrijeti.[60])

I pred blagdan Pashu, znajući Isus, da mu je došao čas, da prijeđe iz ovoga svijeta k Ocu, ugotovi On sa učenicima svojim veliku večeru. I pod večerom izreče sjajnu besjedu, koju je započeo ovako: »Sad se je proslavio Sin Čovječji, i Bog se je proslavio u Njemu.«[61]) U toj besjedi govori Isus o pobjedi svojoj nad svijetom i nad poglavicom ovoga svijeta, to jest nad đavlom, koji je gospodar neotkupljenog svijeta.

I jedan učenik Isusov, po imenu Juda Iškariot, bio je izdajica Isusov.

Iza večere iziđe Isus sa svojim učenicima preko potoka Cedrona u vrt Getsemanski. A znao je Juda izdajica to mjesto, jer se je Isus često puta tu sastajao sa svojim učenicima. I Juda sa vojnicima i slugama

[59]) Iv. 12, 19. — [60]) Iv. 12, 22.—32. — [61]) Iv. 13, 31.

od glavara svećeničkih i farizeja dođe ovamo. I uhvatiše Isusa, i svezaše ga. I dovedoše ga k velikom svećeniku Kajfi, gdje se sabraše književnici i starješine. I Kajfa upita Isusa svečano: »Zaklinjem te živim Bogom, da nam kažeš, jesi li ti Krist, Sin Božji?« Reče mu Isus: »Ti kaza; ali ja vam velim: odsad ćete vidjeti Sina Čovječjega, gdje sjedi s desne strane sile Božje i dolazi u oblacima nebeskim.«[62]) Često je puta bio Isus pokazao Židovima na svoju veličinu i čast. Sada, javno i svečano upitan, pokazuje Isus na svoj dolazak u oblacima nebeskim; pokazuje na sebe kao na Kralja Suca, ne bi li ih možda tako zastrašio i odvratio od njihova zločinačkog nauma, da ubiju Krista Kralja i Spasitelja svijeta. Ali farizeji i književnici rekoše: »Zaslužio je smrt.«[63]) I sutradan zaključiše svi glavari svećenički i starješine narodne da ubiju Isusa. I kad vidje Juda, izdajica Isusov, da odsudiše Isusa na smrt, očaja, što izdade krv nedužnu, i ode i objesi se. A Isusa svezana odvedoše i predadoše ga upravitelju Ponciju Pilatu.

I sad se je dogodilo ono u životu Isusovu, što nam ponajljepše pokazuje Isusa Krista kao Kralja. Upravitelj Pilat zapita Isusa: »Ti li si kralj Židovski?« Isus mu odgovori: »Govoriš li to sâm od sebe, ili su ti drugi kazali za mene?« Odgovori Pilat: »Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?« Isus odgovori: K r a l j e v s t v o m o j e n i j e o d o v o g a s v i j e t a. Kad bi bilo Kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se moje sluge borile, da ne budem predan Židovima. Ali Kraljevstvo moje nije odavle.« Onda

[62]) Mat. 26, 27. sl. — [63]) Mat. 26, 66.

mu reče Pilat: »Dakle si ti kralj?« Isus odgovori: »Ti kažeš, ja jesam Kralj...«[64])

Pilat, zastupnik svjetskoga rimskog carstva, pita Isusa službeno. Na neka pitanja ne odgovara Isus. A na pitanje, da li je kralj, odgovara Isus posve mirno i dostojanstveno, da jest. I umire Isus za to. Tako Isus javno pred svim svijetom izjavljuje, da On ima pravo na najviše i najuzvišenije Kraljevstvo. I Pilata još opominje Isus ovako: »Ti ne bi imao nikakve vlasti nada mnom, da ti nije dano odozgor.«

Vojnici se narugaše Kraljevstvu Kristovu. Oni svukoše Isusa, i obukoše mu crvenu kabanicu, i metnuše mu krunu od trnja na glavu i trsku u desnicu njegovu, i kleknuše na koljena pred njim, i rugali su mu se i govorili: »Zdravo, kralju židovski!«[65])

Isus Krist eto sjedi okrunjen! A sveta Pjesma nad pjesmama zove kćeri Sionske, da iziđu i vide Kralja Mironosca okrunjena. »O, iziđite, kćeri Sionske, i gledajte Kralja Mironosca pod krunom!...«[66])

Pilat je sve pokušao da izbavi i pusti nedužna Isusa. Ali su Židovi vikali i prijetili Pilatu: »Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru; jer svaki, koji sebe pravi kraljem, protivi se caru.«[67])

I Pilata uplaši ova židovska prijetnja, i on izvede Isusa napolje, i sjede na sudačku stolicu, i reče Židovima: »Evo Kralj vaš!« A oni povikaše: »Uzmi, uzmi, propni ga!« A Pilat im kaže: »Kralja vašega da propnem?« Odgovoriše mu glavari svećenički: »Mi nemamo kralja nego cara.«

---

[64]) Iv. 18, 33. sl.; Mat. 27, 11. — [65]) Iv. 19, 2.—3. — [66]) Pjes. nad pjes. 3, 11. — [67]) Iv. 19, 12.

I tako je narod židovski preko svojih službenih zastupnika odbacio svoga Mesiju, odbacio Krista Kralja.

Isus bude odsuđen na smrt. I naprtiše mu križ, na kojem je imao da umre. Križ je tako postao Isusovo kraljevsko prijestolje.

Isus ponese Križ svoj na Golgotu, i tu ga propeše. A Pilat napisa i natpis i stavi ga na Križ. A bilo je napisano: »Isus Nazarećanin, Kralj židovski«. Sav svijet imao je tako da dozna, da je Krist Kralj uzišao na svoje prijestolje, kad je bio propet na Križ.

I kad je izdahnuo Isus na Križu, opet je dokazao svijetu svoju svemoguću kraljevsku moć. Dokazao je i svojom smrću na Križu, da je On uistinu besmrtni Kralj neba i zemlje. Isus na Križu ispusti dušu, a sunce pomrča, i zastor se hramski razdera na dvoje od gornjega kraja do donjega, i zemlja se potrese, i stijene se raspukoše, i grobovi se otvoriše, i uskrsnuše mnoga tjelesa svetih, koji su bili umrli. A satnik i oni, koji su s njim čuvali Isusa, kad vidješe, da se zemlja trese i šta se dogodilo, prepadoše se vrlo i rekoše: »Zaista, ovaj je bio Sin Božji!«[68]) Uzalud se dakle farizeji i svi njihovi ortaci podigli na Krista Kralja. Uzalud su oni smišljali u svom srcu isprazne stvari. I sa Križa kraljuje Bog, kraljuje naš Krist Kralj. Pa dođite, braćo, i poklonimo se našemu Kristu Kralju na Križu! Na Križu je Kralj naših srdaca, Kralj naših duša.

---

[68]) Mat. 27, 51. sl.; Luk. 23, 44.

5. Kristu je dana sva vlast na nebu i na zemlji.

Krist Kralj pokazao se je veličanstven, moćan i uzvišen, kad je iza svoje pregorke muke i smrti na Križu treći dan onako slavno uskrsnuo od mrtvih. Po svom slavnom uskrsnuću izašao nam je Krist Kralj kao slavan Pobjeditelj nad svijetom, nad sotonom i nad smrću. I uskrsnuli naš Spasitelj opet i opet kroz četrdeset dana ukazuje se svojim učenicima i navješćuje im svoj božanski mir. I nalaže sv. Petru Apostolu, neka mu vodi i pase janjce i ovce Njegova ovčinjaka. I daje svojim učenicima posljednje upute i punomoći. I s njima toliko razgovara o Kraljevstvu Božjem, da su ga jedamput upitali: »Gospodine! Hoćeš li u ovo vrijeme obnoviti Kraljevstvo Izraelsko?«[69]) Još su uvijek učenici Isusovi sanjali i mislili o zemaljskom i političkom kraljevstvu Isusovu. A Isus je mislio na svoje duhovno Kraljevstvo, mislio je na djelovanje i silu Duha Svetoga, po kojem će mu učenici biti svjedoci u Jeruzalemu i po svoj Judeji i Samariji i do na kraj svijeta. Mislio je Isus na svoju sv. Crkvu, koja će se uz pomoć Duha Svetoga raširiti po svem kolikom svijetu.

I jedanaestorica učenika Isusovih pođoše u Galileju na goru, kako im zapovjedi Isus. I ovdje im se ukaza Isus, i oni mu se pokloniše, i On im reče: »D a n a m i j e s v a v l a s t n a n e b u i n a z e m l j i. I d i t e d a k l e i n a u č a v a j t e s v e n a r o d e krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovjedio. I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.«[70])

[69]) Dj. Ap. 1, 6. — [70]) Mat. 28, 16.—20.

I onda izvede Isus svoje učenike na Maslinsku Goru u Judeji. I ovdje podignu ruke svoje, i blagoslovi ih, i u nebo se uznese, i s j e d e B o g u s d e s n e s t r a n e.[71])

I Krist Kralj sjedi sada na sjajnom prijestolju u nebesima, i klanjaju Mu se svi Sveci Božji, i pjevaju Mu pjesmu novu, i govore Mu: »Dostojan si, Gospodine, da uzmeš knjigu i da otvoriš pečate njezine, jer si bio ubijen i svojom si krvlju otkupio Bogu nas iz svakoga plemena i jezika i puka i naroda... Onome što sjedi na prijestolju i Janjetu blagoslov i čast i slava i moć u vijeke vijekova!«[72])

Tako sad Isus Krist vlada i kraljuje kao Kralj slave u sve vijekove u svome vječnom Kraljevstvu. Govori prorok o Njemu u nebesima ovako: »Dade Mu se vlast i slava i Kraljevstvo, da Mu služe svi narodi i plemena i jezici. Vlast je Njegova vlast vječna, koja neće proći, i Kraljevstvo se Njegovo neće rasuti.«[73]) Ispunilo se tako, što je i prorok Novoga Zavjeta, sv. Ivan Apostol, rekao o Kristu, Kralju slave: »Ima na haljini svojoj i na bedru svome napisano: K r a l j k r a l j e v a i G o s p o d a r g o s p o d a r â.«[74])

I nakon svega toga, što eto čusmo o božanskom životu našega Krista Kralja, recimo, braćo, i svom dušom priznajmo one riječi, što su uklesane na stupu obelisku pred crkvom sv. Petra u Rimu: »K r i s t p o b j e đ u j e, k r a l j u j e, v l a d a; K r i s t s v o j e v j e r n i k e o d s v a k o g a z l a b r a n i.«

[71]) Luk. 24, 50.; Mark. 16, 19. — [72]) Otkr. 5, 9. sl. — [73]) Dan. 7, 14. — [74]) Otkr. 19, 16.

III. Za Kristom Kraljem!

Dosad smo, braćo u Isusu, vidjeli razloge, radi kojih je Isus Krist Kralj svega svijeta, Kralj svih vijekova. Krist je Kralj, jer je Sin Božji, jer je bitno jednak s Ocem, jer je vječna »Riječ, po kojoj je sve postalo, što je postalo«.[75]) Krist je naš Bog, i zato je Njemu sve podložno i potčinjeno, i zato je On Kralj svega svijeta i svih vijekova. Ali Krist je i kao čovjek Kralj, jer je On u svojoj čovječanskoj naravi otkupio rod ljudski iz moći tmine, otkupio nas velikom cijenom,[76]) otkupio nas svojom dragocjenom krvlju.[77]) Krist je sam sebe ponizio postavši poslušan do smrti, do smrti na Križu. A zato ga je Bog i kao čovjeka uzvisio »i darovao mu ime, koje je nad svako ime, da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik prizna, da je Gospodin Isus Krist u slavi Boga Oca.«[78])

I Krista Kralja rese sve vlastitosti kraljevske. U Njega je i najviša mudrost i beskrajna moć i milosrđe i pravda i blagost i darežljivost. I Krist ide naprijed u borbi, i dijeli s nama rad i muku, i u svakoj vrlini i kreposti On nam je svima izgled i primjer. »Eto Kralj vaš!«[79]) I poklonimo se Njemu srcem čitavim i pobožnim! I zavolimo ga svom dušom, Njega, čija je kraljevska čast i vlast i milost toliko puta i tako svečano proglašena i u Starom i u Novom Zavjetu.

---

[75]) Iv. 1, 3. — [76]) 1. Kor. 6, 20. — [77]) 1. Petr. 1, 19. — [78]) Filiplj. 2, 8.—11. — [79]) Iv. 19, 14.

Braćo u Isusu! Isus Krist neka bude Kralj našim srcima! Ono je opat Alkuin, slavni učitelj i savjetnik cara Karla Velikoga, dao Rabanu Mauru, nadbiskupu u Kölnu, ovaj premudri savjet: »Traži Gospodina Isusa i primi ga u svoje srce, da On prebiva u tebi, i da On kraljuje nad tvojim životom!« Premudar doista savjet. Mnogi danas traže istinu, traže mir i sreću na sve četiri strane, a na posljetku, na kraju svoga života stoje praznih ruku. Ne traže oni istinu i nutarnju sreću i mir duši svojoj ondje, gdje se doista nalazi. Ne traže oni svoga Božanskog Spasitelja. A mi, braćo u Isusu, tražimo svoga Isusa! Tražimo ga u molitvi, u razmatranju, u razmišljanju o životu Isusa Krista, u svetim misama, u propovijedima, u općenju sa vjernim i pobožnim katolicima, u čitanju dobrih knjiga i listova! Pa ćemo naći svoga Isusa i uvijek ga sve bolje i bolje upoznavati. Našao je najveće blago, tko je našao Isusa. Našao je dobro nad svakim dobrom, tko je našao Isusa. Našao je manu nebesku, tko je našao Isusa. Našao je čist život, mir duši, kršćansku ljubav i Božju milost, tko je našao Isusa. Pa primimo, braćo, Isusa u svoje srce, to jest, darujmo Isusu svoju žarku ljubav! To je sve, što On traži od nas. »Sinko moj,« govori nam Isus u knjigi Mudrosti, »daj mi srce svoje, i oči tvoje neka paze na moje putove!«[80]) A naša ljubav k Isusu neka ne bude samo jedan prolazan i časovit osjećaj, već neka bude trajna ljubav, da tako Isus doista prebiva u nama i da kraljuje nad čitavim našim životom. Neka svako naše djelovanje bude upravljano naukom i duhom Isusovim, a ne kojekakvim

---

[80]) Prič. 23, 26.

krivim načelima opakog svijeta! Neka naše srce i naša volja i sve naše želje i sve naše misli i sve naše riječi i sve naše sklonosti budu u vlasti i ruci Isusovoj! I onda ćemo biti dobri katolici i valjani značajevi. A takovih toliko treba današnje vrijeme. Trebamo čitavih ljudi. A čitavi su ljudi oni, koji su ljudi Kristovi.

Braćo! Neka naš Isus Krist bude Kralj n a š o j d r a g o j m l a d e ž i! Današnji odgoj naše mladeži upravo je rđav. Rđav je odgoj djece i u obitelji i u školi. Toliki naši danas i roditelji i učitelji slabo mare za vjerski uticaj u odgoju mladeži. Roditelji danas tako zanemaruju svoju djecu, kao da su je rodili za pakao i vječnu propast, a ne za nebo i vječno blaženstvo. Morali bi biti roditelji zajedno sa Isusom spasitelji svojoj djeci, a oni su joj danas nažalost puno puta uprav kvaritelji. Nema straha Božjega, nema molitve, nema kršćanske stege i kreposti, nema duha Kristova u tolikim našim kućama i obiteljima. A ima u njima toliko gole mode, toliko niske i proste raspuštenosti, koja vodi do bračne rastave, toliko ružnih strasti i taštih priprava za nećudoredne plesove, što se uzimaju danas, čujte! od divljih amerikanskih Crnaca. Ruglo i sramota za današnju Evropu! A nije bolje ni u našim danas školama. Veliki sv. Augustin, koji je jedan od najvećih umova ovoga svijeta, najviše je želio da upozna Boga i dušu svoju. Bila mu je riječ: »Boga i dušu želim da upoznam.«[81]) A po našim danas školama, i višim i nižim, o svemu prije čuješ negoli o dragom Bogu i o besmrtnoj duši našoj. Takvim odgojem, odgojem bezvjerskim, otima se djetetu najljepša i najplemenitija radost, radost djetinjstva; i onda srce djetetu podivlja; i potkopa se tako temelj njegovu zadovoljstvu i sretnom životu. Takav bezvjerski i bezbožni odgoj jest jedan zločin proti Bogu, kojemu u prvom redu pripada dijete, jer je ono za Njega stvoreno. Takav odgoj, odgoj bez Boga, jest i zločin proti državi. Bezbožni odgoj odgaja bezbožne ljude, a bezbožni ljudi uvijek su bili pravi bič ljudskome društvu. I stoga, braćo, vodimo djecu k Isusu, koji je najbolji prijatelj djeci! Ono je jedamput netko upitao jedno petgodišnje dijete: »Šta znaš, dijete, o dragom Isusu?« A dijete je ovako lijepo odgovorilo: »Znam, da me voli dragi Isus.« Jest, draga djeco, znajte i upamtite dobro i ne zaboravite nikada, da vas kao nitko drugi voli dobri Isus. Isus je prema djeci pružao svoje božanske ruke, i govorio je svojim učenicima: »Pustite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni, jer je takovih Kraljevstvo nebesko!«[82]) Dođite dakle, djeco, k Isusu, Božanskom Prijatelju svome! On će vas blagosloviti i za ruku uzeti i voditi. A teško i jao svima onima, koji brane djeci doći i pristupiti k Isusu!

[81]) Deum et animam scire cupio.

Braćo! Neka naš Isus Krist bude Kralj i n a š i m o b i t e l j i m a! O tome ovisi blagostanje i spasenje našega naroda. Obitelj je prva tvrđava narodna. Obitelj je korijen države. Kakva obitelj, takva općina; kakva općina, takav narod i takva država. Ako ženidba nije više sveta, i ako je obitelj okrenula leđa Bogu, onda je u korijen pogođeno i udareno ljudsko društvo. I stoga neka naše momke i djevojke ne vodi u ženidbu mladenačka lakoumnost ili slijepa strast;

[82]) Mat. 19, 14.

već neka se naša katolička mladost posavjetuje u molitvi s Bogom, prije nego zakoraci tim tako važnim korakom u svome životu! S Bogom neka se sklapaju naše katoličke ženidbe, i neka bude i ostane uvijek Bog u našim katoličkim obiteljima! »Ja i moja kuća služit ćemo Bogu.«[83]) Tako je govorio onaj veliki narodni vojvoda Jozua u Starom Zavjetu. Tako, braćo, govorite i vi! Vi i kuće vaše neka služe Bogu! U obitelji je dijete. Svako dijete jest dar Božji, koji je roditeljima povjeren. I vama, roditelji, govori Bog onu iz Sv. Pisma: »Odgojte mi to dijete, i ja ću vam platiti!«[84]) Pa je stoga pravi zločin hotimice zapriječiti blagoslov djece, to jest rađanje djece, jer tako se iz kuće izgoni blagoslov Božji. I svoju djecu dobro odgojiti, to je prva dužnost roditeljska. Riječju i ponašanjem, svetim kršćanskim zborom i tvorom odgajajte, roditelji, svoje dijete! I ono će vam jedamput stajati nad grobom i zahvaljivat će vam do neba na čestitom odgoju kršćanskom. A vaša skrb i briga neka se protegne na sve, što je u kući vašoj! Kuća vaša neka bude kuća molitve, kuća mira i reda! Znam, dragi roditelji, da je na vašim leđima briga, rad i muka, osobito ako je obitelj brojna. Ali pouzdajte se u Boga! Što više toga obiteljskog mučnog rada, to veća i sjajnija čeka vas na nebu nagrada. Izaberite dakle Isusa Krista za Kralja svojoj obitelji, svojoj kući! Progovarajte svaki dan Isusu iz dna duše svoje: »Isuse! Neka dođe u kuću moju Kraljevstvo Tvoje! Budi Kralj, Isuse, obitelji mojoj!« Posvetite, braćo, svoju obitelj Presvetom Srcu Isusovu! Isus je obećao, da će na osobit način blagosloviti one obitelji, koje

[83]) Joz. 24, 15. — [84]) 2. Mojs. 2, 9.

se posvete Njegovom Presvetom Srcu. Ja sam vam o tom g. 1920. opširno progovorio u posebnoj okružnici i knjižici, koja ima naslov »Kršćanska obitelj i posveta Srcu Isusovu.«[85]) I ja vas, braćo, opet molim, da unesete sliku Presvetoga Srca Isusova u svoje kuće, i da posvetite svoje obitelji Presvetom Srcu, u kojemu je jedino naše spasenje i ufanje. Srce Isusovo jest korablja Nojeva. U korablji Nojevoj spasio se je rod ljudski. I u Presvetom Srcu Isusovu spasit će se rod ljudski. Pa stoga uniđimo kao Noje sa svojom obitelji u korablju! U korablju Presvetoga Srca! I onda će u obitelji našoj kraljevati Krist Kralj, Kralj Spasitelj, Kralj slave, Kralj blažene vječnosti.

I neka onda naš Isus Krist bude Kralj i državama, Kralj i u javnom životu! Država ima tu zadaću, da se brine, te po pravdi bude mir, poredak i blagostanje među njezinim pripadnicima, među državljanima. I oni, koji upravljaju državom, potčinjeni su Bogu i Božjim zakonima. A Bog hoće, da se Njegova vjera štiti i promiče, jer upráv po tom štiti se i promiče mir, poredak i opće blagostanje. Pa ipak, nažalost, moramo svojim očima da gledamo, kako tolike države u svijetu slabo mare za svete zakone Božje, za načela i nauke svetog Evanđelja, pa dopuštaju, da zla štampa i tolika zla društva napadaju na vjeru i Crkvu Božju, i da se kvari ćudoređe na svijetu. Tako u narodu propada i gine vjera i ćudoređe, a potom propada u narodu i mir i red i opće blagostanje. Povijest nam je ljudska sto puta dokazala, da sreća i zadovoljstvo vlada u

[85]) Ova se knjižica može još dobiti kod Ordinarijata Vrhbosanskog u Sarajevu. Stoji 2 Din.

onim državama, gdje se pazi i sveto drži u narodu sveta vjera Isusova. O, kako zlatne plodove imao bi svijet, kad bi u državama i u svemu javnom životu bilo pripoznato Kraljevstvo Kristovo, to jest, kad bi se u svijetu držali i pazili zakoni Kristovi, i kad bi posvuda vladala pravda i ljubav Kristova!

I neka napokon naš Isus Krist bude Kralj svima našim katoličkim ustanovama, društvima i organizacijama! Neka nas Krist Kralj vodi i pridiže i oduševljava u tom svetom apostolskom djelovanju za Njegovu stvar, za Njegovu svetu Katoličku Crkvu! Neka nas Krist obdari darovima Duha svojega, Duha Svetoga! Neka nas u svemu našem katoličkom radu i pokretu obdari i darom mudrosti i darom razuma i darom savjeta i darom jakosti i darom znanja i darom pobožnosti i darom straha Božjega! Neka nas ovi božanski darovi i prodube i preporode i obnove i pročiste i usavrše u svemu našem katoličkom djelovanju, u našoj svetoj Katoličkoj Akciji! I onda će zavladati među nama ona prava i vječna vrednota, kojoj je sveti Franjo Asiški, Zaštitnik Katoličke Akcije, dao lijepo ime u dvije riječi: »dobro i mir«. A gdje je dobro i mir, tu je krepost i milost, tu je život i blagoslov, tu je rad i radost, tu sve raste i cvate u duhu ljubavi, tu ima obilna i divna roda, tu ima i mirisa svetosti, tu je Isus Krist, naš Božanski Spasitelj i Kralj.

A mi smo katolici danas u javnom životu rđavo stali. Bez ugleda smo i položaja. »A to se možda,« veli Sv. Otac Pijo XI. u svojoj spomenutoj divnoj enciklici o Kristu Kralju, »ima pripisati mlitavosti i pljašljivosti dobrih, koji se ili ne opiru uopće ili se premlitavo opiru. I zbog toga,« kaže dalje Sv. Otac, »neprijatelji Crkve nužno postaju sve smioniji i sve bezobzirniji.«

Tako je, braćo! Mi katolici još nažalost ne znamo cijeniti što imamo. Mi mećemo ruke u džepove i puštamo, da nam otimaju naše bisere, i plašljivo se ugibamo i sakrivamo kao ono uplašeni učenici Isusovi iza smrti Isusove. A to nije nauk i primjer, što nam ga daju veliki sveci i pobornici naše sv. vjere. Pa je već vrijeme, da se prenemo i da ustanemo i odlučno stanemo pod barjak našega Krista Kralja sa svetom prisegom, da ćemo radije i umrijeti, negoli od Kristova barjaka odstupiti.

Braćo u Isusu! Kraljevstvo Kristovo zove nas u boj i na otpor! Vjernici Kristovi i malo stado, ustanite i stojte i ne bojte se! Ne boj se, malo stado, govori nam Isus. Ne bojte se, jer je volja Oca vašega nebeskoga, da vam dadne pobjedu i kraljevstvo![86]) Prihvatite dakle za baklju istine, što gori u vašem svetištu, i unesite je u taj svijet, što srlja u propast! Krist Kralj povjerio je vama svoju stvar.

I mi se, braćo, moramo boriti, moramo osvajati duše. Jedan osobiti sakramenat, sakramenat sv. Potvrde, učinio nas je vojnicima i borcima Kristovim. I ne dajmo, da našu vojničku čast uprlja ikakva kukavština i plašljivost! Naš Spasitelj, naš Kralj hoće da ima od nas četu neustrašljivih. On nas potiče na neustrašljivost, pa makar nam i usmrtili tijelo. Samo strah od Boga, koji može da upropasti tijelo i dušu, neka bude u našemu srcu! Mi nemamo ništa da izgubimo, a imamo sve da dobijemo. Naše ufanje leti u nebo i u vječni život. Pa od čega da nas onda bude strah?

Mani-fest KP

[86]) Luk. 12, 32.

Nevjernici i bezbožnici dižu se, sa gvožđem i zlatom u ruci, proti Kristu i Njegovoj Crkvi. Mi kršćani, mi katolici ustanimo, sa evanđeoskim krepostima u duši, da pobijedimo bezbožnost i nevjeru!

Neprijatelji Kristovi sve kušaju i poduzimaju, da obore Njegovo kraljevsko prijestolje. Mi kršćani, mi katolici moramo živo i gorljivo kao apostoli raditi, da još više utvrdimo Kristovo prijestolje.

Svijet današnji, kao zaliven, šuti o imenu Kristovu u javnom životu. Mi kršćani, mi katolici moramo ime Kristovo navješćivati u sav glas i u javnom životu. Naša lozinka neka bude: Krist u svemu, uvijek i posvuda! Krist Kralj nama je sve!

Ortaci kneza tmine muče se i trude se, da podignu kraljevstvo laži na zemlji. Mi kršćani, mi katolici ne žalimo nikakve žrtve, kad se radi o širenju Kraljevstva Kristova na zemlji!

Neprijatelji grozničavo traže i vabe sebi privrženike i pristaše. Mi kršćani, mi katolici moramo neumorno tražiti i predobivati ljude za građane nebeskoga Kraljevstva i za vjerne vojnike i trudbenike Kristove.

Bezbožnici hoće da unište iz temelja Kraljevstvo Kristovo. Mi kršćani, mi koreniti katolici moramo odvažno i odlučno braniti kraljevska prava Kristova i za njih uvijek i svagdje istupati kao apostolski ljudi.

Oni se zavjeravaju duhu tmine. Mi ćemo priseći dušom i tijelom svoju vjernost i odanost kraljevskom barjaku Kristovu.

Protivnik naš đavao kao ričući lav obilazi i traži koga da proždre.[87]) Mi, puni krotkosti i poniznosti,

[87]) 1. Petr. 5, 8.

gledajmo da privučemo ljudske duše k istini, k životu!

Pakao misli da će pobijediti. Ali naša je pjesma vječna, naša je pjesma od pokoljenja do pokoljenja: Krist pobjeđuje, Krist kraljuje, Krist vlada. Krist jučer, Krist danas, Krist u vijeke.[88])

U toj tvrdoj vjeri, u svetom uvjerenju, da će Krist Kralj na posljetku pobijediti sve svoje neprijatelje, i da će zakraljevati i zavladati našim dušama i srcima, u toj vjeri u Krista Kralja, predraga braćo u Isusu, ja vam napokon želim sretne i svete uskrsne blagdane. I molim predobroga Krista Kralja, da vas sve utješi i podigne u svetoj ispovijedi, i da vas sve ojači i posveti u svetoj uskrsnoj pričesti. Tijelo Gospodina Našega Isusa Krista neka čuva dušu vašu za život vječni! I na srce i na dušu vam evo mećem opomene apostolske, koje neka vas uvijek drže uz pobjedonosni barjak Krista Kralja:

Bdijte i stojte, braćo, u vjeri! Držite se muževno i utvrđujte se! Sve vaše djelovanje neka bude u ljubavi![89]) Sami sebe ispitajte ozbiljno, jeste li u vjeri, i da li Krist prebiva u vama.[90]) Vjera je naša pobjeda nad svijetom.[91]) Pa stoga ostanite u vjeri utemeljeni i čvrsti i nepokolebljivi, da postanete sveti i bez mane i bez krivice![92]) Odbacite svaku zlobu i svaku lukavštinu i himbu i zavist i svako klevetanje![93]) Tako stojte u Gospodinu, braćo moja predraga i vrlo poželjena, radosti moja i kruno moja! Radujte se u Gospodinu svagda, opet velim: radujte

[88]) Hebr. 13, 8. — [89]) 1. Kor. 16, 13. — [90]) 2. Kor. 13, 5. — [91]) 1. Iv. 5, 4. — [92]) Kol. 1, 22. 23. — [93]) 1. Petr. 2, 1.

se! Čednost vaša neka bude poznata svima ljudima! Gospodin je blizu. Ne brinite se tjeskobno ni za što; nego u svakoj molitvi i prošnji sa zahvaljivanjem neka se očituju Bogu potrebe vaše! I mir Božji, koji nadilazi svaki um, neka čuva srca vaša i misli vaše u Kristu Isusu![94])

I Njemu, Našemu Gospodinu Isusu Kristu, Otkupitelju od smrti i grijeha, besmrtnome Kralju vijekova čast i slava i hvala u vijeke vijekova! Amen.[95])

U Sarajevu, na Svijećnicu, 2. veljače 1927.

† Ivan,
nadbiskup.

[94]) Filiplj. 4, 1.—8. — [95]) 1. Tim. 1, 17.

oooooooooooooooooo

TISKARA „BOS. POŠTE"
SARAJEVO.

oooooooooooooooooo